

Biskops hill den 30de december 1867

Älskade Föräldrar Och Syskon!

Jag har nu dröjt länge med att skriva svar på det brev som ni skrev till mig den 29 augusti. Det avgick ifrån Söderhamn den femte september och jag bekom det på Biskops hill den 22, vilket var mycket glädjande för mig att få emottaga och se dess innehåll. Jag skulle för länge sedan ha skrivit svar, men som pappa ville att vi inte skulle skriva alla på en gång så har jag dröjt. Men hoppas att ni har erhållit hälsningar ifrån mig igenom Hillmans och Engmans brev.

Det är nu många månader och dagar sedan jag skildes med eder, men avskedsstunden var den svåraste av alla som jag har upplevat. Jag tänker att ni har många gånger kommit ihåg mig och undrat hur jag befinner mig här uti det fördömda Amerika av svenska nation. Jag får härmed underrätta eder därom.

Men jag får först tacka för brevet och de goda önskningarna som ni tillönskat mig. Jag får även omtala för eder att jag har Gudilov hälsan och mår bra. Jag har inte varit dålig någon dag sedan jag kom hit vilket jag har mycket att tacka Gud för.

Jag kom till Biskops hill den 23 juli och där så arbetade jag 2½ månad åt S. Björklund. För första månaden hade jag 28 dollar, andra 26. Mitt arbete var att binda säd, tröska, plöja, vilket går mycket fortare än i Sverige för här begagnas maskiner nästan åt allting. Vi skar 14 á 15 tunnland om dagen då hade vi 4 hästar för maskinen och 6 á 7 bindare, då skulle ni tro att man fick skynda på likasom med tröskningen, här begagnas icke kornlador likasom i Sverige utan säden körs i stackar på fältet och så har de maskin på hjul så att de kan köra den vad de vill. Vi tröskade 100 á 125 tunnor om dagen Säden kommer fram kastad och ren från dom. Maskinen körs med 10 hästar. Plöja går även bättre här för det finns inte sten att kryssa för som jag är van förut. Här är det åkerstycken som är flera mil långa som inte finns något dike.

Sedan jag slutat arbetat åt Björklund så gick jag och de andra gossarna omkring 100 engelska mil i sydväst för att arbeta på järnvägen. Mitt arbete var att följa med bantåget och lasta räls och slipers och att påla vid bäckar och åar vilket arbete gick bra. Jag arbetade där i 2 månader á 2 dollar för dag, sedan gick jag hit till Biskops hill för att hålla jul. För Amerikanerne vet inte av någon jul eller någon annan helgdag här på Biskops hill firas juldagen lika som i Sverige. De börja gudstjänsten klockan 5. De hade ljus i kyrkorna även i alla fönster där omkring. Björklund hade 60 ljus som brann och hade bara ett i vart fönster, han har en byggnad som är fyra våningar hög med torn, det är den bästa på (oläsligt ord).

Jag var sysselsatt med att sätta upp och tända dessa ljus. Sedan gick jag i kyrkan för att avhöra predikan och sång vilket ingenting var att berömma. Det är 2 kyrkor, den ena har Metodist den andra vet jag icke vad den skall kallas, det är den gamla EricJanss kyrkan, det predikas 2 gånger varje söndag en á 2 gånger under veckan. Och folket tycks vara flitigt att gå och avhöra, men hur deras lära är kan jag inte bedöma

Ni vill även veta vad Biskops hill är, om det är stad eller socken. Jag kallar det för en liten stad eller köping, det började byggas här för 22 år sedan av Eric Janssons undersåtar vilket har tycks gått framåt. Det samlades flera hundrade människor som arbetade tillsammans i 16 år, men för 5 år sedan så fördelades det så att de fick varsina hemman vilka de nu sköter som och tycks vara välbärgade.

Här det inte som i Sverige att de vill låna pengar och borga varor och se mycket tiggare. Jag har intet fått eller hört talas om någon här bett om mat utan alla har pengar att betala med, om man arbetar

halva året så förtjänar man så att man kan kläda och föda sig för hela året. Jag har nu förtjänat 130 dollar sedan jag kom hit och nu så tänker jag gå i skola i 3 månader för att läsa engelska, för språket är det värsta att förstå, för det är knappast något ord som har samma benämning. Om man skall köra en häst så skall han säga "gudåp" om man skall få den att gå, om han skall stanna så säger man "hå". Häst det är "Hase".

Trilla är "Båggi" så att det fins ingen del som kallas lika. Men jag kan nu förstå bra mycket som amerikaner talar, även tala men inte läsa. Men de säger mig att jag skall kunna lära mig läsa engelska på 3 månader.

Jag tänkte nu gå tillbaks och arbeta på järnvägen men Björklund ville att jag skulle stanna kvar och gå i skola, få se vad nytta jag kan göra med företaget. Jag tänkte som ordspråket lyder "den der råd lyder är vis".

Vi har här ännu sommar, det kom lite snö för ett par veckor sedan, men den gick bort genast men bra köld har vi så att våra överrockar och även de andra kläderna passar här i landet. Ni vill även veta hur långt det är till New York (Sven skriver "Niveårk") ifrån Biskops hill, det är 2 000 engelska mil. Ifrån New York till Liverpool 3 000 mil och på en svensk mil så är det $6 \frac{3}{4}$ engelska, då kan ni lätt se hur långt det är.

Hästar här i landet är nästan lika som i Sverige men i allmänhet större kvickare och vackrare och mycket starkare. Kor är av engelsk eller Smålands ras. Grisar är lika våra men inte få så de finns bönder som kan ha 150 á 200 stycken och inte mindre än 20 á 30. Här går grisar och kor ute både vinter och sommar, en del har fähus men för det mesta så är de utan fast det blåser och så kallt att ingen människa vill vara ute.

Jag kommer inte ihåg något mera som jag kan underrätta eder om. Jag tänker nu på Sverige och det besvärligheter som finns där och jämför dessa med Amerikas så tyckes det vara stor skillnad, här behöver inte gödslas eller dikas eller fara och sträva efter penningar. Utan här fås det och blir skörd så att de får till sina behov, över och inte under.

Men som jag har sett ifrån Sverige, dels igenom brev (och) även tidningar så ser det beklagligt ut att även ett frostår har infunnit sig där. Här minns ingen till något missväxtår eller hunger, om ni finge se hur vi äter här så skulle ni bli storligen förvånade. Det finns inget annat bröd än vetebröd, (oläsligt ord) bakelser af flera sorter, ägg, fläsk, smör, kött, kräm, caffe, the m m. Vi är likavis vad vi ska börja eller sluta, men när vi kommer till bords inte något Herrskap kan leva så frikostligt i Sverige som vi lever här. Men det är många som kommer hit ifrån Sverige som är missnöjda ändå, för de tänker att de skall få sina behov fyllda genast de kommer.

Jag har ingen gång ångrat min resa ännu men jag vill inte (oläsligt ord) hit någon för om inte den får det bra så vill jag inte ha någon skuld, men jag tvivlar inte på att inte de skall få det bättre här än i Sverige. Om det är någon som tänker fara hit nästa sommar så tycker jag att de icke lönar sig att ta mycket kläder med sig, för kläderna är inte dyrare här än där. Och besvärligt (är det) att forsla dem över hit för man får betala övervikt.

Som ni nu vill ha en karta på Amerika så vill jag gärna avsända en till eder, men jag vet icke huru jag skall få den ditsänd oskadad, men får ni inte tag i någon i Sverige så skall jag ändå göra ett försök. Jag slutar min skrivning för denna gång med många hjärtliga hälsningar till alla vänner och bekanta även till mina bekanta i Norrland. Men först och sist till mina syskon. Pappa och Mamma som är mest hälsade av eder son

Sven Norberg